

De verloren vader - gevonden.

Argumenten voor de vader-zoon relatie van Peter Philipsen (* Lunteren?, ca. 1675) en Philips Lambertsz naast de DTB-boeken.

In mijn onderzoek naar de Veluws-Amersfoortse stamboom Berendse ontbreekt in de DTB-boeken de link tussen Peter Philipsen en een vader. Peter wordt niet vermeld in de doopboeken, en in het trouwboek ontbreken zijn ouders. De vraag is dus: wie is Peters 'verloren' vader?

Zijn patroniem is wel bekend: Philips. In het trouwboek van Barneveld en de doopboeken van Lunteren komt meerdere keren Philips Lambertsen (of Lambertsz) voor. Is hij Peters vader? Ik zet acht aanwijzingen op een rij en trek dan een conclusie.

Hint 1: naam. Volgens Peters patroniem moet zijn vader Philip(s) heten.

Hint 2: plaats. Trouwboeken Barneveld en Lunteren: Peter Philipsen van Ruijtenbeeck (Lunteren).

Hint 3: doopboek. Peters ontbreken in de doopboeken van Barneveld en Lunteren als 'argumentum e silencio'.

Stel: a) Peter is wel gedoopt (het is gebruikelijk en hij laat zijn kinderen ook dopen), b) en wel in Lunteren (hint 2), dan moet gebeurd zijn vóór 19 november 1676 (begin van het oudst bewaarde doopboek aldaar door ds. Anthonius Hoppenbrouwer, sinds oktober 1676 in Lunteren).

Hint 4: vaders patroniem. Stel: Peters vader heeft nog meer kinderen gehad, dan noemt het Lunterse doopboek tussen 1676 en 1699 slechts één vader met de naam Philips (of Phlip of Philips) en die draagt het patroniem Lambertsen. Hij laat daar tussen 1680 en 1690 vier kinderen dopen (door ds. Ribbius). Als Peter daar ook is gedoopt, dan vóór november 1676, wellicht in de vacature tussen het overlijden van ds. Wiselius eind 1674 en de komst van ds. Hoppenbrouwer in okt. 1676.

Hint 5: trouwdatum. Philips Lambertsen ondertrouwt 09-08-1674 in Barneveld en trouwt 12-09, waarschijnlijk in Ede, Gerritjen Peters uit buurschap Veldhuizen bij Ede. Combinatie van hint 3 en 5: Peter (als hij geen voorkind is) is gedoopt tussen 12-09-1674 en 19-11-1676, zeg ongeveer in 1675. Dan kan Peter het oudste kind zijn van Philips en Gerritjen.

Hint 6: verhuisdatum. Stel: Philips en Gerritjen verhuizen na huwelijk van Barneveld naar Lunteren. Hun eerste kind in het Lunterse doopboek is Lambert, gedoopt op 28-05-1680. Dan ligt de verhuisdatum tussen augustus 1674 en mei 1680 en kan Peter als oudste nog gedoopt zijn in Barneveld.

Het doopboek van Barneveld (1634 tot 1710) noemt echter tussen 1674 en 1684 wel twee vaders met de voornaam Philip, maar zij hebben geen Peter als kind. Omgekeerd heten vier kinderen wel Peter, maar geen Peter met vader Philips. Stel: ds. Franciscus van Eibergen in Barneveld (van 1674-1696) hield de doopadministratie goed bij, dan is Peter dus niet in Barneveld gedoopt en zijn Peters ouders voor zijn geboorte verhuisd naar Lunteren, uiterlijk voor 16-11-1676.

Hint 7: vernoemen. Van de gewoonte dat het eerste kind wordt vernoemd naar vaders vader (Lambert) kan worden afgeweken, bijvoorbeeld als de vader van moederskant is overleden. Dan krijgt de vader van moederskant voorrang en die heet Peter.

Mogelijk is Peter dan de oudste zoon en Lambert de tweede. De derde zoon, gedoopt op 19-10-1684 heet Evert, naar de grootvader van moederskant: Peter Everts. De jongste twee kinderen heten Fijtjen (D. 06-04-1690), vernoemd naar vaders moeder; en Jan (D. Barneveld 30-04-1693), vernoemd naar vaders broer, c.q. de grootvader van moederskant.

NB: de kinderen worden eens in de drie à vier jaar geboren. De geboorte van Peter in 1675 of 1676 komt daarmee overeen.

Hint 8: Peters kinderen. De namen die Peter zijn kinderen geeft zijn Beert, variant van Bert en wellicht afgeleid van Lambert. De tweede heet Evert, mogelijk naar de grootvader van Peters moeder en naar zijn broers. Kortom: de namen in de familie kunnen wijzen op verwantschap.

Conclusie: de acht aanwijzingen maken het zeer waarschijnlijk dat dit Peters ouders zijn:

Philips Lambertsen, zoon van Lambert Philipsen, en **Gerritjen Peters**, dochter van Peter Eversz.

Vraag: Hoe beoordeelt u de argumentatie en deze conclusie?

Lunteren, 29-11-2025

Reijer J. de Vries, Nijverdal

ds.rjdevries@planet.nl